

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในบทนี้จะกล่าวถึงระเบียบวิธีการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล สถานที่ในการดำเนินการศึกษา และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ทักษะของเจ้าของกิจการในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อการประยุกต์ใช้ศาสตร์สวงจู้ย กับการออกแบบด้านกายภาพของธุรกิจในปัจจุบัน ซึ่งได้แก่ ด้านทัศนคติ ประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1) องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive Component) ซึ่งเป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความเข้าใจ หมายถึง ความรู้ การรับรู้ และความเชื่อที่เจ้าของกิจการมีต่อแนวคิดเกี่ยวกับศาสตร์สวงจู้ย

2) องค์ประกอบเกี่ยวกับความชอบ (Affective Element) ซึ่งเป็นส่วนที่สะท้อนอารมณ์ ความคิดเห็น ของเจ้าของกิจการที่มีต่อแนวคิดเกี่ยวกับศาสตร์สวงจู้ย

3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรมที่แสดงออก (Behavioral Component) เป็นแนวโน้มที่จะก่อปฏิกิริยาหรือความตั้งใจก่อพฤติกรรมของเจ้าของกิจการที่มีต่อการนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับศาสตร์สวงจู้ย มาประยุกต์ใช้กับการออกแบบกิจการของตน ในที่นี้จะหมายถึง พฤติกรรมที่เจ้าของกิจการได้นำเอาส่วนใดส่วนหนึ่งของศาสตร์สวงจู้ย มาประยุกต์ใช้กับการออกแบบด้านกายภาพของธุรกิจ

จากการศึกษาแนวคิดเรื่องสวงจู้ยซึ่ง เกรียงไกร บุญชานนท์ ได้กล่าวไว้ว่า ศาสตร์สวงจู้ยคือ สิ่งแวดล้อมของชัยภูมิ (เกรียงไกร บุญชานนท์, 2544) และการออกแบบด้านกายภาพของธุรกิจ จะทำการศึกษาในเฉพาะขอบเขตของภูมิทัศน์บริการ (Servicescape) อันได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ในการให้บริการลูกค้า แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย คือ สภาพแวดล้อมภายนอก (Facility Exterior) เช่น ท่าเลที่ตั้ง การออกแบบและรูปลักษณ์ภายนอกของตัวอาคาร ป้ายบอกทางเข้าสู่สถานบริการ ป้ายชื่อของกิจการและที่จอดรถ เป็น

ต้น และ สภาพแวดล้อมภายใน (Facility Interior) เช่น การออกแบบและตกแต่งภายในอาคาร อุปกรณ์ในการให้บริการ ป้ายบอกทางภายในอาคาร คุณภาพของอากาศภายในตัวสถานที่ให้บริการ เป็นต้น โดยนำไปปรับใช้กับแนวความคิดเรื่องความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ย (ภูทิวรี จำปาเงิน, 2549) ได้เป็นด้านต่างๆ ได้แก่ ทำเลที่ตั้ง ลักษณะทั่วไปของอาคาร ลักษณะของประตู หน้าต่าง ตำแหน่งและรูปแบบของห้องภายในร้านค้า หรือสำนักงาน วัสดุและ โครงสร้างของร้านค้า หรือสำนักงาน ตำแหน่งร้านค้า หรือสำนักงาน และสิ่งก่อสร้างรอบอาคาร สีของร้านค้า หรือสำนักงาน และสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรืออุปกรณ์ตกแต่งฮวงจุ้ย

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้คือ กิจการที่ตั้งสำนักงานหรือร้านค้าในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และได้จดทะเบียนการค้ากับกรมการค้า จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจากข้อมูลทางสถิติพบว่าจำนวนสถานประกอบการจำแนกตามที่ตั้งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในปี 2550 คือ 18,693 ราย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2550: ออนไลน์) โดยจำแนกประเภทของสถานประกอบการดังนี้

- 1) สถานประกอบการประเภทธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก 8,438 ราย
- 2) สถานประกอบการประเภทธุรกิจโรงแรม , ภัตตาคาร และการบริการ 8,667 ราย
- 3) สถานประกอบการประเภทธุรกิจการผลิตและก่อสร้าง 1,588 ราย

3. ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 270 ราย โดยนำจำนวนสถานประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ข้างต้น นำไปเทียบกับตารางของกุกทิวรี รื่นรมย์ (กุกทิวรี รื่นรมย์, 2549: 187) และได้ใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) คือ ทำการเก็บข้อมูลจากเจ้าของกิจการ โดยแบ่งจำนวนหน่วยจำแนกประเภทสถานประกอบการ ดังนี้ จำนวนตัวอย่าง

สถานประกอบการประเภทธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก	90 ราย
สถานประกอบการประเภทธุรกิจโรงแรม , ภัตตาคาร และการบริการ	90 ราย
สถานประกอบการประเภทธุรกิจการผลิตและก่อสร้าง	90 ราย

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเรื่องทัศนคติของเจ้าของกิจการในอำเภอเมืองเชียงใหม่ที่มีต่อการประยุกต์ใช้ศาสตร์ฮวงจุ้ย กับการออกแบบด้านกายภาพของธุรกิจ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมจากการใช้แบบสอบถามเจ้าของกิจการซึ่งได้แก่เจ้าของกิจการ หรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการออกแบบด้านกายภาพของธุรกิจ ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รวบรวมจากข้อมูลจากหนังสือ เอกสารงานวิจัย รายงาน วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม โดยลักษณะของแบบสอบถามได้ทำการพัฒนาแบบสอบถามจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศาสตร์ฮวงจุ้ย ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ขนาดของกิจการ เชื้อชาติ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าของกิจการในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อการประยุกต์ใช้ศาสตร์ฮวงจุ้ย กับการออกแบบด้านกายภาพของธุรกิจ โดยลักษณะเป็นคำถามชนิดจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ โดยอาศัย เรตติ้ง สเกล (Rating Scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยจะศึกษาจำแนกตาม ความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อ และแนวโน้มพฤติกรรมตามลักษณะความเชื่อเรื่องฮวงจุ้ย ดังนี้ (ภูฤทธิ์ จำปาเงิน , 2549) สภาพแวดล้อมภายนอก (Facility exterior) เช่น การออกแบบและรูปลักษณะภายนอกของตัวอาคาร ลักษณะทั่วไปของอาคาร ลักษณะของประตู หน้าต่าง ตำแหน่งกิจการ วัสดุและโครงสร้างของกิจการ และสิ่งก่อสร้างรอบอาคาร สีของกิจการ สิ่งศักดิ์สิทธิ์หรืออุปกรณ์ตกแต่งฮวงจุ้ย และสภาพภายใน (Facility interior) เช่น รูปแบบของห้องภายในกิจการ การออกแบบและตกแต่งภายในอาคาร ตลอดจนด้านสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรืออุปกรณ์ตกแต่งฮวงจุ้ย ตลอดจนทำเลที่ตั้ง เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

ในการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของทัศนคติที่มีต่อโฆษณาแฝงในรายการละครโทรทัศน์ในองค์ประกอบด้านความรู้สึกกำหนดให้คะแนนแต่ละระดับ ในความคิดเห็นของผู้บริโภค แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2548: 149) ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 5

เห็นด้วย เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 4

ไม่แน่ใจ เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 3

ไม่เห็นด้วย เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 2

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 1

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมาย ได้กำหนดไว้โดยใช้มาตราวัดตัวแปรที่ต้องการวิเคราะห์ มาแบ่งเป็นช่วงเท่าๆกัน ตั้งแต่ 1-5 คะแนน โดยให้คะแนนหรือนำหน้าจากเห็นด้วยอย่างยิ่งไปหาไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เป็น 5 ถึง 1 ตามลำดับ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert scale) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2548: 149) ซึ่งความกว้างของอันตรภาคชั้นสามารถคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}$$

$$\text{จำนวนชั้น} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยในแบบสอบถาม ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21-5.00 หมายถึง	สำคัญมากที่สุด	/พอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41-4.20 หมายถึง	สำคัญมาก	/พอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.	61-3.40 หมายถึง	สำคัญปานกลาง	/พอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81-2.60 หมายถึง	สำคัญน้อย	/พอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.80 หมายถึง	สำคัญน้อยที่สุด	/พอใจน้อยที่สุด

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษานี้ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2552 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2553 รวมเป็นเวลา 9 เดือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved